

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 2349/23
16.5.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија: Снежане Живковић, председника већа, Миленије Петричевић и Слободана Керановића, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Мирослав Николић, адвокат из Београда, 27. марта 11/1, против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Миле Чогурић, адвокат из Београда, Др Милутина Ивковића 11а, ради дуга, одлучујући о жалби туженог изјављеној против пресуде Вишег суда у Београду П 413/14 од 25.11.2022. године, у седници већа одржаној дана 16.05.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПОТВРЂУЈЕ СЕ пресуда Вишег суда у Београду П 413/14 од 25.11.2022. године а жалба туженог **ОДБИЈА**, као неоснована.

ОДБИЈАЈУ СЕ захтеви парничних странака за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Побијаном пресудом, ставом првим изреке усвојен је тужбени захтев и обавезан тужени да тужиоцу исплати износ од 140.604,47 евра са законском затезном каматом и то: на износ од 76.693,00 евра за период од 19.12.2002. године до 25.12.2012. године по стопи коју прописује Европска централна банка, а за период од 25.12.2012. године до исплате по стопи коју прописује Закон о затезној камати; на износ од 63.916,47 евра за период од 18.01.2005. године до 25.12.2012. године по стопи коју прописује Европска централна банка, а за период од 25.12.2012. године до исплате по стопи коју прописује Закон о затезној камати, све у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 2.148.750,00 динара, са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

Против наведене пресуде тужени је благовремено изјавио жалбу, из свих разлога прописаних одредбом чланом 373. став 1. Закона о парничном поступку. Жалбене разлоге је образложио и жалбени предлог је изнео. Трошкове другостепеног поступка је одређено тражио.

Тужилац је одговорио на жалбу туженог. Трошкове другостепеног поступка је одређено тражио.

Испитујући побијану пресуду у смислу одредбе члана 386. Закона о парничном поступку - ЗПП ("Службени гласник РС" бр. 72/11, са каснијим изменама и допунама), Апелациони суд у Београду је оценио да жалба туженог није основана.

У првостепеном поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тач. 1, 2, 3, 5, 7. и 9. ЗПП на које другостепени суд пази по службеној дужности. Првостепена пресуда садржи јасне разлоге о чињеницама важним за пресуђење које нису у супротности са садржином изведених доказа, а изрека пресуде је јасна и непротивречи разлозима датим у образложењу, па пресуда нема недостатака због којих се не би могла испитати. Стога се жалбом туженог неосновано указује на битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је у више наврата позајмио новац туженом, о чему су сачињене признанице и то од 26.12.1994. године којом је тужени потврдио да је примио од тужиоца на зајам 150.000,00 ДЕМ, а затим од 20.01.1995. године, којим је тужени својим потписом потврдио да је примио од тужиоца на зајам 20.000,00 ДЕМ и признаница од 30.03.1995. године, којом је потврдио да је примио од тужиоца на зајам 105.000,00 ДЕМ, а све износе позајмљених средстава обавезао се да врати на први позив тужиоца. Наведене признанице потписане су од стране парничних странака, а комисијским вештачењем од стране вештака за графоскопију и трасеологију Мирослава Бусарчића и вештака Љубана Лончаревића, дипломираног криминалисте, утврђено је да су потписи туженог ББ његови аутентични потписи.

Наведено чињенично стање утврђено је потпуно и поуздано, правилном оценом изведених доказа у смислу члана 8. ЗПП. Наводима у жалби туженог правилност утврђеног чињеничног стања није доведено у сумњу, а у истој нису истицане нове чињенице нити предлагани нови докази у смислу члана 372. ЗПП.

Првостепени суд је на правилно и потпуно утврђено чињенично стање, правилно применио материјално право одредби чл. 17. став 1, 262. став 1, 277, 324. став 1. и 2, 557, 562. и 395. Закона о облигационим односима – ЗОО, када је закључио да тужени није испунио своју обавезу враћања зајма, те да је дужан да тужиоцу врати укупан износ од 140.604,47 евра са припадајућом каматом, и то од дана подношења тужбе, када је тужени пао у доцњу, до исплате, све у динарској противвредности по средњем курсу НБС. Висина усвојеног дела тужбеног захтева утврђена је математичким обрачуном конвертованих износа од 150.000,00 ДМ (према признаници од 26.12.1994. године) која одговара износу од 76.693,00 евра и износа од 125.000,00 ДМ (према признаницама од 20.01. и 30.3.1995. године) која одговара износу од

63.911,47 евра, према извештају НБС од 28.11.2014. године. Првостепени суд је за своју одлуку дао довољне и јасне разлоге које прихвата и овај суд.

Жалбом тужени неосновано напада резултате доказног поступак покушавајући да кроз изнете тврдње доведе у сумњу правилност закључка првостепеног суда о битним чињеничним питањима спорног односа, указујући да је суд у целости поклатио веру исказу тужиоца иако је исказ тужиоца приликом шест саслушања у својству парничне странке мењан и уподобљаван измишљеној причи о наводном пријатељству са туженим, великом поверењу и наводно учињеној позајмици. Одредбом члана 8. ЗПП установљено је начело слободне оцене доказа које подразумева одсуство законом утврђених правила у избору доказа и њиховом рангирању према доказној снази, које препушта суду према специфичностима конкретног случаја, да слободно, без формалних ограничења, савесно и брижљиво оцени изведене доказе и формира своје уверење о доказаним, односно недоказаним чињеницама. Првостепени суд је сваки доказ посебно и потом све доказе заједно ценио у складу са правилима логичког закључивања и оним што је животно прихватљиво, вршећи анализу и оцену сваког доказа засебно и у узајамној вези са другим доказима и то у контексту оних чињеница које су релевантне за доношење одлуке, па је закључак о изнетим наводима извео ценећи писане доказе, исказе парничних странака и сведока, из којих је несумњиво утврдио да је тужилац позајмио наведена новчана средства туженом, без интереса и без тачног рока враћања учињених позајмица, да је тужени својим потписом на признаницама потврдио да је новчана средства примио и по ком основу и да ће их врати на први позив тужиоца, што није учинио. Дакле, оцена суда о обавези туженог донета је на темељу целовите оцене међусобне повезаности изведених доказа, па су неосновани супротни наводи жалбе којима се указује да оцена доказа првостепеног суда није суштинска, већ је мањкава и непотпуна. Овај суд нема основа да сумња утврђено чињенично стање на коме је заснована побитана пресуда, јер је првостепени суд у образложењу своје одлуке дао разлоге којима је на јасан начин објаснио како је текао доказни поступак, који су докази изведени и како су утврђене чињенице битне за одлучивање о тужбеном захтеву. Следом наведеног, првостепени суд је правилном оценом исказа парничних странака, сведока и писаних доказа, правилно закључио о постојању правно релевантне чињенице, а супротни жалбени наводи којима се заправо указује да је у првостепеном поступку учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. у вези са чланом 8. ЗПП, нису основани и не доводе у сумњу законитост и правилност донете одлуке.

С тим у вези нису основани наводи у жалби којима се указује да је првостепени суд поклатио веру исказу тужиоца и поред очигледних недоследности у његовом исказу у погледу од када датира познанство са туженим, квалитету њиховог односа и пословне сарадње њихових очева, затим околности наводних позајмица, а тичу се висине новчаних средстава, порекла новца и којим поводом су позајмице учињене. Сагласно одредби члана 7. ЗПП, странке су дужне да изнесу све чињенице на којима заснивају своје захтеве и да предложе доказе којима се те чињенице утврђују, јер суд разматра и утврђује само чињенице које су странке изнеле и изводи само доказе које су странке предложиле (ако законом није другачије прописано). Такође, одредбом члана 231. ЗПП прописано је да, ако суд на основу изведених доказа (члан 8. ЗПП) не може са сигурношћу да утврди неку чињеницу, о постојању те чињенице примениће правила о терету доказивања (став 1), при чему странка која тврди да има неко право сноси

терет доказивања чињенице која је битна за настанак или за остваривање права, ако законом није другачије прописано (став 2). Следом наведеног, како је на туженом терет доказивања чињеница да између парничних странака није закључен уговор о зајму, те да није потписао спорне признанице, а он исте није доказао, јер о томе није пружио доказе, правилно је првостепени суд применом правила о терету доказивања усвојио захтев тужиоца, јер је тужилац писаним доказима који су били и предмет вештачења на околност аутентичности потписа парничних странака, доказао да је наведена новчана средства позајмио туженом. У тој ситуацији наводи туженог којима је негирао да је познавао тужиоца а још мање да је са њим био пријатељ у време учињених позајмица, да није боравио у земљи 1992. и 1993. године, а да је 1994. године био на одслужењу војног рока (период за који је тужилац тврдио да датира њихово пријатељство), да не поседује непокретности на свом имену (и да их никада није поседовао) те да није имао потребе да новац позајмљује, као и детаљи сусрета парничних странака и оца тужиоца у присуству сведока Радоја Бошковића, нису били од утицаја на другачију одлуку првостепеног суда, а исти нису били ни поткрепљени доказима из којих би несумњиво произлазио закључак да између парничних странака никада није закључен уговор о позајмици.

Жалбом тужени неосновано указује да резултати доказног поступка указују да је ова парница заснована на злоупотребљеним потписима туженог, до којих је тужилац дошао послујући са фирмом туженог или посредством своје сестре која је радила у фирми туженог, те да и резултати вештачења указују да су спорне признанице одштампане истовремено (иако су наводно сачињене различитог датума). Наиме, првостепени суд је правилно, а након што налази и мишљења вештака графолошке струке Драгане Отовић и Јожефа Береца са једне стране и мишљења вештака Слободана Ивановића, Радослава Свичевића и Саве Мирашевића, са друге стране нису усаглашени, одредио комисијско вештачење у складу са одредбом чл. 271. и 273. ЗПП и на основу налаза и мишљења комисије вештака и накнадних изјашњења, које је прихватио, ценећи да су јасни, стручани и објективни, утврдио да спорни потписи туженог на признаницама од 26.12.1994. године, 20.01.1995. године и 30.03.1995. године представљају аутентичне потписе туженог, искључујући могућност да спорни потписи на признаницама нису оригинални и да су настали методом копирања преко стакла и применом технике цртања потписа од стране другог скриптера, као и да једновременост штампања признаница (која није поуздано утврђена) не утиче на валидност спорних потписа. Из наведеног следи да потписи туженог на спорним признаницама нису настали тако што су злоупотребљени и на начин како је то тужени тврдио у току поступка, а сада и у жалби (потписивањем бланко папира са накнадно откуцаним текстом), јер такве тврдње тужени није доказао, а комисијским вештачењем је то и искључено. Следом изнетог, првостепени суд је правилно закључио, ценећи све околности случаја да је тужени у обавези да тужиоцу исплати износ од 140.604,47 евра, са припадајућом каматом за период доцње.

Приликом одлучивања о основаности жалбе туженог, односно законитост и правилност првостепене пресуде, Апелациони суд у Београду је ценио и остале жалбене наводе туженог, али како не могу довести до другачије одлуке у овој правној ствари, није их посебно образлагао сагласно овлашћењу из члана 396. став 1. ЗПП.

На основу изложеног, Апелациони суд у Београду је жалбу туженог одбио и

првостепену пресуду применом члана 390. ЗПП потврдио, одлучујући као у ставу првом изреке ове пресуде.

Потврђена је на основу члана 401. тачка 2. ЗПП и одлука о трошковима поступка јер је донета правилном применом одредби чл. 153. и 154. ЗПП, с обзиром на исход спора и постигнут успех странака, те је њихова висина одмерена правилном применом Таксене и Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката.

Како тужени није успео у поступку по жалби, а одговор на жалбу није представљао нужни трошак, то парничним странкама не припадају трошкови другостепеног поступка, због чега је Апелациони суд у Београду донео одлуку као у ставу другом изреке ове пресуде, на основу одредбе члана 165. став 1. у вези са чл. 153. и 154. ЗПП.

**Председник већа-судија
Снежана Живковић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић